

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 15ης Σεπτεμβρίου 2004 *

Στην υπόθεση T-178/98 DEP,

Fresh Marine Co. A/S, με έδρα το Trondheim (Νορβηγία), εκπροσωπούμενη από τους J.-F. Bellis και B. Servais, δικηγόρους, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

αιτούσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τους V. Kreuschitz και T. Scharf, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο τον καθορισμό των δυναμένων να αναζητηθούν δικαστικών εξόδων κατόπιν της απόφασης του Πρωτοδικείου της 24ης Οκτωβρίου 2000, T-178/98, Fresh Marine κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. II-3331),

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Azizi, πρόεδρο, M. Jaeger και O. Czúcz, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

- 1 Με απόφαση της 24ης Οκτωβρίου 2000, T-178/98, Fresh Marine κατά Επιτροπής (Συλλογή 2000, σ. II-3331, στο εξής «απόφαση επί της υποθέσεως της κύριας δίκης»), το Πρωτοδικείο υποχρέωσε την Επιτροπή να καταβάλει το ποσό των 431 000 νορβηγικών κορονών (NOK) στην αιτούσα ως αποζημίωση για τη ζημία που υπέστη εκ παρανομιών της Επιτροπής κατά την επιβολή προσωρινών δασμών κατά την εισαγωγή στην Κοινότητα σολομών Ατλαντικού εκτροφής. Το Πρωτοδικείο καταδίκασε επίσης την Επιτροπή στα δικαστικά της έξοδα καθώς και στα τρία τέταρτα των δικαστικών εξόδων της αιτούσας.
- 2 Με έγγραφο της 29ης Νοεμβρίου 2000, η αιτούσα ενημέρωσε την καθής ότι το συνολικό ποσό των δικαστικών εξόδων της που μπορούν να αναζητηθούν στην υπόθεση της κύριας δίκης ανερχόταν σε 2 200 000 βελγικά φράγκα (BEF). Η αιτούσα ζήτησε από την καθής να καταθέσει στον τραπεζικό λογαριασμό της το ποσό των 1 650 000 BEF, που αντιστοιχεί στα τρία τέταρτα των δαπανών αυτών.

- 3 Στις 13 Δεκεμβρίου 2000, η καθής ζήτησε από την αιτούσα να της υποβάλει αναλυτική κατάσταση των δυναμένων να αναζητηθούν εξόδων της. Στις 20 Δεκεμβρίου 2000, η αιτούσα κοινοποίησε στην καθής αναλυτική κατάσταση των ωρών εργασίας που χρέωσαν οι δικηγόροι της και ζήτησε την καταβολή των εξόδων της όπως προβλέπει η απόφαση επί της υποθέσεως της κύριας δίκης.
- 4 Στις 29 Δεκεμβρίου 2000, η καθής άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως της κύριας δίκης. Στις 11 Ιανουαρίου 2001, η Επιτροπή πρότεινε να καταβάλει ποσό 18 592,01 ευρώ για τα έξοδα στην υπόθεση της κύριας δίκης. Η αιτούσα θεωρεί πάντως ότι δεν παρέλαβε την πρόταση αυτή πριν από την εκ μέρους της Επιτροπής άσκηση αναιρέσεως, στις 9 Σεπτεμβρίου 2003. Με απόφαση της 10ης Ιουλίου 2003, C-472 P, Επιτροπή κατά Fresh Marine (Συλλογή 2003, σ. I-7541), το Δικαστήριο απέρριψε την αναίρεση της Επιτροπής και καταδίκασε, αφενός, την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα της αναιρέσεως και, αφετέρου, τη Fresh Marine στα έξοδα της αντίθετης αιτήσεως αναιρέσεως. Στις 28 Ιουλίου 2003, η αιτούσα ζήτησε από την καθής να της καταβάλει, ως δικαστικά έξοδα της κύριας δίκης, το ποσό των 40 902,43 ευρώ (δηλαδή περίπου 1 650 000 BEF) προσαυξημένο κατά 7 444,24 ευρώ ως τόκο υπερημερίας, που υπολογίστηκε βάσει νομίμου επιτοκίου 7 % ετησίως από της εκδόσεως της αποφάσεως στην υπόθεση της κύριας δίκης, δηλαδή για χρόνο δύο ετών, επτά μηνών και εννέα ημερών.
- 5 Με έγγραφο της 1ης Σεπτεμβρίου 2003, η καθής αρνήθηκε να καταβάλει το σύνολο των δικαστικών εξόδων και την προσαύξηση που ζήτησε η αιτούσα, διότι θεωρούσε το ποσό αδικαιολόγητο, και παρέπεμψε στην πρόταση που είχε διατυπώσει να καταβάλει ποσό 18 592,01 ευρώ, την οποία επανέλαβε στο από 11 Ιανουαρίου 2001 έγγραφό της. Με έγγραφο της 10ης Σεπτεμβρίου 2003, η αιτούσα απέσυρε το αίτημα καταβολής τόκων, αλλά διατήρησε το αίτημα καταβολής 40 902,43 ευρώ.
- 6 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 15 Σεπτεμβρίου 2003, η αιτούσα υπέβαλε αίτηση καθορισμού των δικαστικών εξόδων κατ' εφαρμογή του άρθρου 92, παράγραφος 1, του κανονισμού διαδικασίας του Πρωτοδικείου.

- 7 Με υπόμνημα που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 5 Νοεμβρίου 2003, η Επιτροπή διατύπωσε τις παρατηρήσεις της επί της αιτήσεως αυτής.

Αιτήματα των διαδίκων

- 8 Η αιτούσα ζητεί από το Πρωτοδικείο να καθορίσει σε 41 791,96 ευρώ το ποσό των δικαστικών εξόδων που οφείλει η Επιτροπή.
- 9 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο να καθορίσει σε 18 592,01 ευρώ το ποσό των δυναμένων να αναζητηθούν εξόδων.

Σκεπτικό

Ισχυρισμοί των διαδίκων

- 10 Αναφερόμενη στο από 20 Δεκεμβρίου 2000 τηλετύπημά της, η αιτούσα αναλύει το ποσό των αποδοτέων εξόδων της ως εξής:
- για το δικόγραφο της αγωγής: 61 ώρες και 45 λεπτά συνολικώς, εκ των οποίων 18 ώρες και 30 λεπτά για τον J.-F. Bellis με ωριαία αμοιβή 15 000 BEF, 6 ώρες για τον B. Servais με ωριαία αμοιβή 12 000 BEF και 37 ώρες και 15 λεπτά για τον R. Granberg με ωριαία αμοιβή 8 000 BEF.

- για το υπόμνημα απαντήσεως: 76 ώρες συνολικώς, εκ των οποίων 14 ώρες και 30 λεπτά για τον J.-F. Bellis με ωριαία αμοιβή 15 000 BEF, 15 ώρες για τον B. Servais με ωριαία αμοιβή 12 000 BEF και 46 ώρες και 30 λεπτά για τον R. Granberg με ωριαία αμοιβή 8 000 BEF.
 - για την προετοιμασία της επ' ακροατηρίου συζητήσεως και για τη συζήτηση: 73 ώρες και 15 λεπτά συνολικώς, εκ των οποίων 17 ώρες και 45 λεπτά για τον J.-F. Bellis με ωριαία αμοιβή 15 000 BEF, 24 ώρες και 15 λεπτά για τον B. Servais με ωριαία αμοιβή 12 000 BEF και 31 ώρες και 15 λεπτά για τον T. Louko με ωριαία αμοιβή 8 000 BEF.
- 11 Κατά συνέπεια, η υπόθεση της κύριας δίκης απαίτησε, κατά την αιτούσα, 211 ώρες εργασίας και τα δυνάμενα να αναζητηθούν έξοδα ανέρχονται συνολικώς σε 2 224 250 BEF. Το ποσό αυτό στρογγυλοποιήθηκε σε 2 200 000 BEF, εκ των οποίων τα τρία τέταρτα, δηλαδή το 1 650 000 BEF ή τα 40 902,43 ευρώ, αναζητήθηκαν από την Επιτροπή σύμφωνα με την απόφαση επί της υποθέσεως της κυρίας δίκης.
- 12 Η αιτούσα ζητεί, επιπλέον, στο πλαίσιο της παρούσας διαδικασίας, να της επιδικασθεί ένα πρόσθετο ποσό 889,53 ευρώ για να καλύψει τα έξοδα της μετακινήσεως της μεταξύ Βρυξελλών και Λουξεμβούργου και τα έξοδα διαμονής στο Λουξεμβούργο πριν από την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 10ης Μαΐου 2000.
- 13 Επικαλούμενη τις εφαρμοστέες επί των δυναμένων να αναζητηθούν εξόδων αρχές (διάταξη του Πρωτοδικείου της 30ής Οκτωβρίου 1998, T-290/94 DEP, Kaysersberg κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. II-4105, σκέψη 17) και υπογραμμίζουσα ότι δεν είχε παραλάβει, κατά τον χρόνο εκείνο, το έγγραφο της Επιτροπής της 11ης Ιανουαρίου 2001, η αιτούσα προβάλλει πλείονα επιχειρήματα προς θεμελίωση του αιτήματός της.
- 14 Η αιτούσα υπενθυμίζει, κατ' αρχάς, τον σκοπό και τη φύση της διαφοράς της κύριας δίκης και υπογραμμίζει τη σημασία της από πλευράς κοινοτικού δικαίου. Τονίζει ότι

η υπόθεση εκείνη ήταν η πρώτη στον τομέα των μέτρων αντιντάμπινγκ που θεμελίωσε την εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας και καθιέρωσε τον βαθμό επιμέλειας και χρηστής διοικήσεως που πρέπει να επιδεικνύει η Επιτροπή όταν προτίθεται να θεσπίσει μέτρα αντιντάμπινγκ. Ο χαρακτήρας της ως νομολογιακού προηγούμενου, οι σχολιασμοί που προκάλεσε από επιφανείς συγγραφείς και οι συνέπειές της για τις μελλοντικές πρακτικές των οργάνων επιβεβαιώνουν, κατά την αιτούσα, τη σημασία της υποθέσεως της κύριας δίκης.

- 15 Η αιτούσα υποστηρίζει, επίσης, ότι η υπόθεση της κύριας δίκης αφορούσε περίπλοκες νομικές αρχές και έθεσε δυσχερή και νέα ζητήματα που απαιτούσαν πολλή εργασία.
- 16 Ειδικότερα, η αιτούσα αναφέρεται στην έλλειψη νομολογιακών προηγούμενων σχετικών με παρεμφερείς περιστάσεις, στην εξελικτική φύση της νομολογίας της σχετικής με τον βαθμό επιμέλειας και χρηστής διοικήσεως που πρέπει να χαρακτηρίζει τη δράση της Επιτροπής κατά τη θέσπιση νομοθετικών πράξεων και, τέλος, στην εκτεταμένη ανάπτυξη των αιτημάτων της σχετικά με το παραδεκτό της αγωγής αποζημίωσης και την εκτίμηση της προκληθείσας ζημίας.
- 17 Επιπλέον, ο περίπλοκος χαρακτήρας της υποθέσεως της κύριας δίκης δικαιολογούσε, κατά την αιτούσα, την ενασχόληση πλειόνων δικηγόρων με αυτήν. Η αιτούσα επισημαίνει, συναφώς, ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία, το πρώτο στοιχείο που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι ο συνολικός αριθμός ωρών εργασίας που αντικειμενικώς απαιτούνται για να ολοκληρωθεί η διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου, ανεξαρτήτως του αριθμού των δικηγόρων που παρέσχον τις συγκεκριμένες υπηρεσίες (διάταξη Kaysersberg κατά Επιτροπής, σκέψη 13 ανωτέρω, σκέψη 20). Εξ άλλου, η αιτούσα υποστηρίζει ότι ο χρόνος που αφιερώθηκε στην προετοιμασία της επ' ακροατηρίου συζητήσεως εδικοιολογείτο από την ανάγκη αντιμετώπισης των προβλημάτων που τέθηκαν με τα υπομνήματα της Επιτροπής και προβλέψεως των ενδεχομένων ερωτήσεων του Πρωτοδικείου.

- 18 Τέλος, η αιτούσα τονίζει ότι είχε ζωτικό συμφέρον να ασκήσει αγωγή στο πλαίσιο της υποθέσεως της κύριας δίκης. Η αιτούσα εκθέτει ειδικότερα τις σημαντικές χρηματοπιστωτικές ζημίες που προκάλεσαν οι προσωρινοί δασμοί που της επέβαλε η Επιτροπή, την αποχώρησή της από την κοινοτική αγορά εφόσον οι δασμοί αυτοί διατηρούνταν σε ισχύ και τη διακινδύνευση των εμπορικών σχέσεων της με τους εγκατεστημένους εντός της Κοινότητας πελάτες της.
- 19 Εκ προοιμίου, η καθής υπογραμμίζει, αφενός, ότι, στις 11 Ιανουαρίου 2001, εστάλη έγγραφο με το οποίο αμφισβητούσε το βάσιμο του συνόλου των εξόδων που απαιτούσε η αιτούσα και πρότεινε επιστροφή 18 592,01 ευρώ και, αφετέρου, ότι η αιτούσα αντέταξε παράλογη άρνηση στις δύο διαδοχικές προτάσεις της να επιστρέψει υψηλότερο ποσό, δηλαδή, τη μία, με ημερομηνία 1η Σεπτεμβρίου 2003, το διπλάσιο του ποσού των 18 592,01 ευρώ για τα έξοδα που αφορούν, αντιστοίχως, την υπόθεση της κύριας δίκης ενώπιον του Πρωτοδικείου και την αναίρεση ενώπιον του Δικαστηρίου, την άλλη, με ημερομηνία 24 Σεπτεμβρίου 2003, το ποσό των 50 000 ευρώ για τα έξοδα που αφορούν τόσο τη διαδικασία ενώπιον του Πρωτοδικείου όσο και τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου.
- 20 Η καθής δεν αμφισβητεί τη σημασία της υποθέσεως της κύριας δίκης από πλευράς κοινοτικού δικαίου, εφόσον πρόκειται για την πρώτη υπόθεση στον τομέα των δικαιωμάτων αντιντάμπινγκ στο πλαίσιο της οποίας η θεμελίωση της εξωσυμβατικής ευθύνης της Κοινότητας προκάλεσε την επιδίκαση αποζημίωσης. Εντούτοις, αμφισβητεί ότι όλα τα έξοδα που αναζήτησε η αιτούσα είναι έξοδα αναγκαία και, επομένως, έξοδα που μπορούν να αναζητηθούν.
- 21 Η καθής υποστηρίζει ότι η αιτούσα δεν αποδεικνύει ότι αντιμετώπισε ιδιαίτερες δυσκολίες στην υπόθεση της κύριας δίκης. Κατά τη γνώμη της, στην υπόθεση εκείνη, το Πρωτοδικείο εφάρμοσε απλώς επί των πραγματικών περιστατικών την παγία νομολογία στον τομέα της εξωσυμβατικής ευθύνης, συμπεριλαμβανομένου του βαθμού επιμελείας και χρηστής διοικήσεως που απαιτείται από την Επιτροπή. Επιπλέον, εκτιμά ότι η ανάγκη διεξοδικής επιχειρηματολογίας ως προς το παραδεκτό της αγωγής και την εκτίμηση της προκληθείσας ζημίας είναι ιδιον κάθε αγωγής αποζημιώσεως. Τέλος, η καθής φρονεί ότι η συντομία των υπομνημάτων που αντηλλάγησαν επιβεβαιώνει την έλλειψη ιδιαίτερης πολυπλοκότητας της υποθέσεως της κύριας δίκης.

- 22 Η καθής θεωρεί επίσης ότι η αιτούσα δεν απέδειξε γιατί η υπόθεση της κύριας δίκης κατέστησε αναγκαίες 209 ώρες εργασίας από εξειδικευμένους δικηγόρους. Κατά την καθής, ο χειρισμός της υποθέσεως εκείνης δεν απαιτούσε ούτε σημαντικότερη έρευνα από αυτήν που απαιτείται στο πλαίσιο οποιασδήποτε υποθέσεως αντιντάμπινγκ, ούτε τη συνδρομή τριών δικηγόρων καθ' όλη τη διάρκεια της έγγραφης διαδικασίας, ούτε την παρέμβαση τέταρτου δικηγόρου ή αντικαταστάτη του τρίτου δικηγόρου για την προετοιμασία της επ' ακροατηρίου συζήτησεως. Κατά την καθής, η προετοιμασία της επ' ακροατηρίου συζήτησεως δεν μπορούσε να απαιτεί 72 ώρες εργασίας παρεχομένης από τρεις δικηγόρους, εκ των οποίων οι δύο ήσαν πεπειραμένοι εταίροι και ειδικοί στο δίκαιο αντιντάμπινγκ (δηλαδή οι J.-F. Bellis και B. Seignais), με το πρόσχημα ότι έπρεπε να αντιμετωπίσουν ζητήματα που έθεσε η καθής με τα υπομνήματά της και να προετοιμάσουν τις απαντήσεις σε ενδεχόμενες ερωτήσεις του Πρωτοδικείου. Οι ενέργειες αυτές δεν συνιστούσαν, κατά την καθής, παρά τη συνήθη και αναγκαία προετοιμασία για κάθε επ' ακροατηρίου συζήτηση. Στα ανωτέρω προστίθεται, κατά την καθής, το γεγονός ότι τα ωριαία τιμολόγια που εφαρμόζουν οι δικηγόροι της αιτούσας, χωρίς βεβαίως να χαρακτηρίζονται παράλογα, είναι πάντως υψηλά, πράγμα το οποίο πιστοποιεί την πείρα των δικηγόρων αυτών. Πάντως, κατά την καθής, τόσο πεπειραμένοι δικηγόροι θα έπρεπε να ήσαν σε θέση, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της αιτούσας, να διεκπεραιώσουν την υπόθεση αυτή πολύ ταχύτερα.
- 23 Η καθής υποστηρίζει ότι η αιτούσα δεν αποδεικνύει σε ποιο βαθμό η άσκηση του ενδίκου βοήθηματος της κύριας δίκης παρουσίαζε γι' αυτήν ιδιαίτερο χρηματοπιστωτικό ενδιαφέρον ή ακόμη ζωτικό συμφέρον. Δεν προσδιόρισε την έκταση ούτε απέδειξε το πραγματικό χρηματοπιστωτικό της συμφέρον.
- 24 Η καθής υποστηρίζει, επιπλέον, ότι το πρόσθετο αίτημα εξόδων, που αφορά ποσό 889,53 ευρώ και υποβλήθηκε για πρώτη φορά ενώπιον του Πρωτοδικείου, είναι απαράδεκτο και αβάσιμο. Το ποσό αυτό δεν θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο «αμφισβήτησεως». Πάντως, αναφερόμενη στο άρθρο 92, παράγραφος 1, του κανονισμού διαδικασίας του Πρωτοδικείου και στη νομολογία σχετικά με το άρθρο 74 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, του οποίου η διατύπωση είναι ανάλογη προς αυτήν του άρθρου 92, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου (διάταξη του Δικαστηρίου της 26ης Μαΐου 1967, 25/65, Simet κ.λπ. κατά Ανωτάτης Αρχής ΕΚΑΧ, Συλλογή τόμος 1965-1968, σ. 483), η καθής ισχυρίζεται ότι μόνον ένα αίτημα εξόδων «ως προς το οποίο γεννήθηκε αμφισβήτηση» μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο διαδικασίας ενώπιον του

Πρωτοδικείου. Επομένως, θεωρεί ότι το αίτημα αυτό είναι απαράδεκτο. Επιπλέον, η καθής υποστηρίζει ότι, εν πάση περιπτώσει, το πρόσθετο αυτό αίτημα είναι αβάσιμο λόγω της ελλείψεως λεπτομερειακών στοιχείων ως προς τα πραγματικά περιστατικά και τα δικαιολογητικά των ποσών που πράγματι δαπανήθηκαν. Ακόμη και αν υποθεθεί ότι τα ποσά αυτά αφορούν τα έξοδα τα οποία προκάλεσε ο μεγάλος αριθμός δικηγόρων, η καθής εκτιμά ότι η αιτούσα δεν δικαιολόγησε την παρουσία πλειόνων δικηγόρων κατά την προφορική διαδικασία.

- 25 Τέλος, η καθής ισχυρίζεται ότι με την απόφαση της 29ης Ιανουαρίου 1998, T-97/95, Sinochem κατά Συμβουλίου (Συλλογή 1998, σ. II-85), που είχε ιδιαίτερη σημασία και ήταν περίπλοκη, το Πρωτοδικείο έκρινε ότι το ποσό των 23 637,02 ευρώ (περίπου 953 515 BEF) αποτελούσε λογική εκτίμηση των δαπανών που μπορούν να αναζητηθούν από το Συμβούλιο (διάταξη του Πρωτοδικείου της 22ας Μαρτίου 2000, T-97/95 DEP II, Sinochem κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2000, σ. II-1715, σκέψεις 33 και 35). Κατά συνέπεια, υποστηρίζει ότι ο καθορισμός του ποσού των εξόδων που μπορούν να αναζητηθούν σε 18 592,01 ευρώ είναι εύλογος στην υπό κρίση υπόθεση.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 26 Κατά το άρθρο 91, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας, θεωρούνται ως έξοδα που μπορούν να αναζητηθούν «τα αναγκαία έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι λόγω της δίκης, και ιδίως τα έξοδα μετακινήσεως και διαμονής και η αμοιβή των εκπροσώπων, συμβούλων ή δικηγόρων». Από τη διάταξη αυτή συνάγεται ότι τα έξοδα που μπορούν να αναζητηθούν περιορίζονται, αφενός, στα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν λόγω της ενώπιον του Πρωτοδικείου διαδικασίας και, αφετέρου, στα έξοδα που υπήρξαν αναγκαία προς τον σκοπό αυτόν (διατάξεις του Πρωτοδικείου της 24ης Ιανουαρίου 2002, T-38/95 DEP, Groupe Origny κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-217, σκέψη 28, και της 6ης Μαρτίου 2003, T-226/00 DEP και T-227/00 DEP, Nan Ya Plastics κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2003, σ. II-685, σκέψη 33).
- 27 Κατά παγία νομολογία, ελλείψει κοινοτικών διατάξεων περί τιμολογήσεως, το Πρωτοδικείο οφείλει να εκτιμήσει ελεύθερα τα στοιχεία της υποθέσεως λαμβάνοντας υπόψη το αντικείμενο και τη φύση της διαφοράς, τη σημασία της από πλευράς κοινοτικού δικαίου καθώς και τις δυσχέρειες της υποθέσεως, την έκταση της

εργασίας που κλήθηκαν να εκτελέσουν οι εκπρόσωποι ή οι σύμβουλοι στο πλαίσιο της ένδικης διαδικασίας και τα οικονομικά συμφέροντα που αντιπροσώπευσε η διαφορά για τους διαδίκους (διάταξη του Πρωτοδικείου της 8ης Μαρτίου 1995, T-2/93 DEP, Air France κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-533, σκέψη 16, και της 19ης Σεπτεμβρίου 2001, T-64/99 DEP, UK Coal κατά Επιτροπής, Συλλογή 2001, σ. II-2547, σκέψη 27). Συναφώς, η δυνατότητα του κοινοτικού δικαστή να εκτιμήσει την αξία της εργασίας που πραγματοποιήθηκε εξαρτάται από την ακρίβεια των στοιχείων που παρασχέθηκαν (διατάξεις του Πρωτοδικείου της 8ης Νοεμβρίου 1996, T-120/89 DEP, Stahlwerke Peine-Salzgitter κατά Επιτροπής, Συλλογή 1996, σ. II-1547, σκέψη 31, και της 15ης Μαρτίου 2000, T-337/94 DEP, Enso-Gutzeit κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-479, σκέψη 16).

- 28 Κατά πάγια επίσης νομολογία, ο κοινοτικός δικαστής δεν είναι αρμόδιος να καθορίζει τις αμοιβές που οφείλουν οι διάδικοι στους δικηγόρους τους, αλλά το ποσό μέχρι του οποίου μπορούν να αναζητηθούν οι αμοιβές αυτές από τον καταδικασθέντα στα δικαστικά έξοδα διάδικο. Αποφαινόμενο επί της αιτήσεως καθορισμού των δικαστικών εξόδων, το Πρωτοδικείο δεν υποχρεούται να λάβει υπόψη του ούτε τον εθνικό πίνακα δικηγορικών αμοιβών ούτε ενδεχόμενη σχετική συμφωνία μεταξύ του διαδίκου και των εκπροσώπων ή συμβούλων του (διατάξεις Stahlwerke Peine-Salzgitter κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 27, και UK Coal κατά Επιτροπής, σκέψη 27 ανωτέρω, σκέψη 26).
- 29 Βάσει των κριτηρίων αυτών πρέπει να εκτιμηθεί το ύψος των εξόδων που μπορούν να αναζητηθούν στην υπό κρίση υπόθεση.
- 30 Προκειμένου, πρώτον, περί του ύψους των δυναμένων να αναζητηθούν αμοιβών των δικηγόρων, επιβάλλεται να τονισθεί, κατ' αρχάς, ότι η υπόθεση της κύριας δίκης είχε ιδιαίτερη σημασία από πλευράς κοινοτικού δικαίου.
- 31 Αρκεί, συναφώς, να υπομνησθεί ότι, με την απόφαση επί της υποθέσεως της κύριας δίκης, διευκρινίστηκε ότι, μολοντί βεβαίως οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων που αφορούν διαδικασία που σκοπεύει στην ενδεχόμενη λήψη μέτρων αντιντάμπινγκ

πρέπει, κατ' αρχήν, να θεωρηθούν ως νομοθετικές πράξεις συνεπαγόμενες επιλογές οικονομικής πολιτικής, ώστε η ευθύνη της Κοινότητας να μην μπορεί να θεμελιωθεί λόγω τέτοιων πράξεων παρά μόνον εφόσον συντρέχει κατάφωρη παράβαση υπέρτερου κανόνα δικαίου που προστατεύει τους ιδιώτες, όταν οι επίμαχες ενέργειες είναι διοικητικής απλώς φύσεως, δεν περιλαμβάνουν καμία επιλογή οικονομικής πολιτικής και παρέχουν σημαντικά περιορισμένο έως ανύπαρκτο περιθώριο εκτιμήσεως, η διαπίστωση παρανομίας την οποία δεν θα είχε διαπράξει, σε ανάλογες συνθήκες, μια συνετή και επιμελής διοίκηση παρέχει τη δυνατότητα συναγωγής του συμπεράσματος ότι υπάρχει παρανομία ικανή να θεμελιώσει την ευθύνη της Κοινότητας δυνάμει του άρθρου 288 ΕΚ.

- 32 Επιπλέον, με την απόφαση εκείνη, η Επιτροπή υποχρεώθηκε για πρώτη φορά να καταβάλει αποζημίωση σε επιχείρηση η οποία ζημιώθηκε από τον πλημμελή χαρακτήρα της θεσπίσεως και της διατηρήσεως σε ισχύ από την Επιτροπή μέτρων αντιντάμπινγκ εναντίον της.
- 33 Προκειμένου περί των επίμαχων δυσκολιών στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρέπει να αναγνωρισθεί ότι η έλλειψη νομολογιακών προηγούμενων που αφορούν παρεμφερείς περιστάσεις προκάλεσε μεγαλύτερη αβεβαιότητα όσον αφορά την έκβαση της αγωγής για την αιτούσα και κατέστησε αναγκαίες πλέον εμπειριστωμένες έρευνες και αναλύσεις από τις συνήθειες. Επιπλέον, η από κοινού ανάλυση της πολυπλοκότητας, αφενός, μιας υποθέσεως που αφορά μέτρα αντιντάμπινγκ και, αφετέρου, της αγωγής για αποζημίωση λόγω εξωσυμβατικής ευθύνης πιστοποιεί τις δυσκολίες της υποθέσεως της κύριας δίκης.
- 34 Εντούτοις, πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, πέραν των ανωτέρω σκέψεων, η υπόθεση της κύριας δίκης έθετε μια σειρά ζητημάτων αναλόγων προς αυτά όλων των άλλων υποθέσεων στον τομέα του αντιντάμπινγκ ή της εξωσυμβατικής ευθύνης.
- 35 Όσον αφορά, εξάλλου, την έκταση της εργασίας που προκάλεσε η διαδικασία στην υπόθεση της κύριας δίκης για τους δικηγόρους της αιτούσας, πρέπει να υπομνησθεί ότι, μολονότι, κατ' αρχήν, μπορεί να αναζητηθεί η αμοιβή ενός μόνον δικηγόρου,

ενδέχεται, αναλόγως των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της κάθε υποθέσεως, στα οποία περιλαμβάνεται πρωτίστως η πολυπλοκότητά της, να μπορεί να γίνει δεκτό ότι η αμοιβή περισσότερων του ενός δικηγόρων εμπίπτει στην έννοια των αναγκαίων εξόδων (διάταξη του Δικαστηρίου της 6ης Ιανουαρίου 2004, C-104/89 DEP, Mulder κ.λπ. κατά Συμβουλίου και Επιτροπής, μη δημοσιευθείσα ακόμη στη Συλλογή, σκέψη 62). Πρέπει, πάντως, να ληφθεί κυρίως υπόψη ο συνολικός αριθμός των ωρών εργασίας που μπορούν να εμφανισθούν ως αντικειμενικά αναγκαίες για την ένδικη διαδικασία, ανεξαρτήτως του αριθμού των δικηγόρων μεταξύ των οποίων κατανεμήθηκαν οι παρασχεθείσες υπηρεσίες (διάταξη Kaysersberg κατά Επιτροπής, σκέψη 13 ανωτέρω, σκέψη 20).

36. Εν προκειμένω, οι 211 ώρες εργασίας που αφιέρωσαν οι δικηγόροι της αιτούσας στην υπόθεση της κύριας δίκης δεν ήταν αντικειμενικώς αναγκαίες. Ειδικότερα, είναι υπερβολικός ο συνολικός χρόνος που αφιέρωσαν στη σύνταξη των υπομνημάτων οι δύο πεπειραμένοι και εξειδικευμένοι δικηγόροι καθώς και ο λιγότερο πεπειραμένος δικηγόρος. Επιπλέον, οι 73 ώρες που αφιέρωσαν στην προετοιμασία της επ' ακροατηρίου συζητήσεως και στη συζήτηση οι δύο πεπειραμένοι και εξειδικευμένοι δικηγόροι καθώς και ο τρίτος, λιγότερο πεπειραμένος δικηγόρος που δεν είχε ακόμη εργαστεί για την υπόθεση, με το αιτιολογικό ότι έπρεπε να αντιμετωπισθούν τα ζητήματα που έθεσε η καθής με τα υπομνήματά της και να προετοιμασθούν οι ενδεχόμενες ερωτήσεις του Πρωτοδικείου, είναι υπερβολικές.
37. Πρέπει, εντούτοις, να εκτιμηθεί και το οικονομικό συμφέρον που αντιπροσωπεύει η διαφορά για τους διαδίκους. Από την απόφαση στην υπόθεση της κύριας δίκης προκύπτει συναφώς ότι η αιτούσα, η οποία ασκούσε πρωτίστως δραστηριότητες στην κοινοτική αγορά, υποχρεώθηκε να αποσυρθεί προσκαίρως από την αγορά αυτή κατόπιν της επιβολής των προσωρινών μέτρων αντιντάμπινγκ της Επιτροπής και ότι η εμπορική της δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής υπήρξε άκρως ισχνή. Επιπλέον, η οικονομική ζημία που υπέστη η αιτούσα εκτιμήθηκε με την απόφαση επί της υποθέσεως της κύριας δίκης σε 431 000 NOK. Επομένως, δεν μπορεί να αμφισβητηθεί η οικονομική σημασία της υποθέσεως της κύριας δίκης για την αιτούσα.
38. Λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των χαρακτηριστικών της υπό κρίση υποθέσεως, φαίνεται ότι ο αριθμός των ωρών εργασίας που αφιέρωσαν οι δικηγόροι της αιτούσας στην υπόθεση της κύριας δίκης είναι υπερβολικά υψηλός. Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να καθορισθεί το συνολικό ποσό των εξόδων για αμοιβές δικηγόρων στην παρούσα υπόθεση σε 30 000 ευρώ.

- 39 Προκειμένου, δεύτερον, για τα έξοδα μετακινήσεως και διαμονής, πρέπει να υπομνησθεί ότι, δυνάμει του άρθρου 92, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο αποφαινεται σχετικά με τα έξοδα που μπορούν να αναζητηθούν αν ανακύψει αμφισβήτηση.
- 40 Εν προκειμένω, η αίτηση επιστροφής των εξόδων της αιτούσας αμφισβητήθηκε από την Επιτροπή στις 11 Ιανουαρίου 2001 και την 1η Σεπτεμβρίου 2003. Μολονότι, βεβαίως, η αίτηση αυτή αφορούσε αρχικώς μόνον τις αμοιβές των δικηγόρων και διευρύνθηκε, με την παρούσα αίτηση καθορισμού των δικαστικών εξόδων, κατά τρόπον ώστε να περιλάβει τα έξοδα μετακινήσεως, υπήρχε πάντως αμφισβήτηση μεταξύ των διαδίκων ως προς τα έξοδα που μπορούσαν να αναζητηθούν κατά τον χρόνο υποβολής της παρούσας αιτήσεως. Πράγματι, κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως αυτής, η αίτηση επιστροφής των αμοιβών των δικηγόρων είχε αμφισβητηθεί από την Επιτροπή. Επομένως, αλυσιτελώς η Επιτροπή επικαλείται την απόφαση Simet κ.λπ. κατά Ανωτάτης Αρχής της ΕΚΑΧ, σκέψη 24 ανωτέρω. Στην απόφαση εκείνη δεν υπήρχε καμία αμφισβήτηση μεταξύ των διαδίκων ως προς το ύψος των δυναμένων να αναζητηθούν εξόδων και ως προς την εκκαθάρισή τους, ενώ, εν προκειμένω, η αίτηση επιστροφής των δυναμένων να αναζητηθούν δικαστικών εξόδων που υπέβαλε η αιτούσα αμφισβητήθηκε από την Επιτροπή. Κατά συνέπεια, η αίτηση επιστροφής των εξόδων μετακινήσεως και διαμονής της αιτούσας είναι παραδεκτή.
- 41 Όπως για τα λοιπά έξοδα, τα έξοδα μετακινήσεως και διαμονής που αφορούν τη διαδικασία της κύριας δίκης ενώπιον του Πρωτοδικείου πρέπει να ληφθούν υπόψη ως δυνάμενα να αναζητηθούν δικαστικά έξοδα καθόσον ήσαν αναγκαία. Πάντως, ελλείψει διευκρινίσεων όσον αφορά τη χρησιμοποίηση και την κατανομή των εν λόγω εξόδων μετακινήσεως και διαμονής των 889,53 ευρώ, κρίνεται δίκαιο να καθοριστούν τα εν λόγω δυνάμενα να αναζητηθούν έξοδα για τις δαπάνες μετακινήσεως και διαμονής σε 150 ευρώ.
- 42 Λαμβανομένων υπόψη των προηγούμενων σκέψεων, η δίκαιη εκτίμηση του συνόλου των δυναμένων να αναζητηθούν εξόδων από την αιτούσα της κύριας δίκης επιβάλλει τον καθορισμό του ύψους τους σε 30 150 ευρώ. Στο μέτρο που το Πρωτοδικείο καταδίκασε την Επιτροπή στην απόφαση επί της υποθέσεως της κυρίας δίκης στα τρία τέταρτα των εξόδων στα οποία υποβλήθηκε η αιτούσα, το ποσό που πρέπει να επιστρέψει η Επιτροπή ανέρχεται σε 22 612,5 ευρώ.

- 43 Δεδομένου ότι για τον καθορισμό των αποδοτέων δικαστικών εξόδων το Πρωτοδικείο έλαβε υπόψη όλα τα στοιχεία της υποθέσεως μέχρι και του χρονικού σημείου της σχετικής κρίσεώς του, παρέλκει να αποφανθεί χωριστά επί των εξόδων στα οποία υποβλήθηκαν οι διάδικοι λόγω της παρούσας διαδικασίας καθορισμού των εξόδων (βλ. υπό την έννοια αυτή, τη διάταξη του Πρωτοδικείου της 10ης Ιανουαρίου 2002, T-80/97 DEP, Starway κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2002, σ. II-1, σκέψη 39).

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τρίτο τμήμα)

διατάσσει:

Το συνολικό ποσό των δικαστικών εξόδων που πρέπει να επιστρέψει η Επιτροπή στην αιτούσα ανέρχεται σε 22 612,5 ευρώ.

Λουξεμβούργο, 15 Σεπτεμβρίου 2004.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

J. Azizi